

معرفی و ارزیابی مدل جهانی همسانسازی داده‌های زمینی با داده‌های مشاهده‌ای در ایران

قاسم عزیزی^۱

مرتضی میری^۱

مهدی پورهاشمی^۲

حسین محمدی^۳

تاریخ پذیرش مقاله: ۹۵/۰۲/۰۷

تاریخ دریافت مقاله: ۹۴/۱۰/۲۵

چکیده

پژوهش پیش‌رو با هدف معرفی مدل همسانسازی داده‌های زمینی و ارزیابی دقت داده‌های این مدل در مقابل داده‌های اندازه‌گیری شده ایستگاه‌های همدیدی سطح کشور به انجام رسیده است. مدل همسانسازی داده‌های زمینی بطور مشترک توسط مراکز ناسا و نوآ با هدف شبیه‌سازی دقیق متغیرهای جریان و شرایط چرخه آب و انرژی توسعه داده شد. پوشش جهانی، قدرت تفکیک مکانی و زمانی بالا به همراه سیستم مدل‌سازی ترکیبی داده‌های سنجش از دوری و مشاهدات زمینی از ویژگی‌های منحصر بفرد این مدل است. این مدل متغیرهای سیستم جو - زمین را در مقیاس‌های زمانی ماهانه و ۳ ساعته با قدرت تفکیک مکانی ۱ و ۰/۲۵ درجه جغرافیایی برآورد می‌کند، که خروجی آن نتیجه شبیه‌سازی چهار مدل سطحی Noah, Mosaic, CLM و VIC می‌باشد. برای ارزیابی مدل GLDAS، داده‌های متوسط دمای ماهانه ۶۶ ایستگاه همدیدی با پراکنش مناسب در سطح ایران و نیز داده‌های مدل GLDAS با دقت مکانی ۰/۲۵×۰/۲۵ درجه جغرافیایی از سایت‌های مربوطه دریافت و پردازش شد. برای ارزیابی آماری داده‌های نام برده از آمارهای ضریب تعیین (R²)، مجدول میانگین مربع خط (Rmse)، شیب خط (Slope)، اریب (Bias) و ضریب کارایی مدل (EF) استفاده شد. مقایسه‌های آماری انجام شده نشان داد که داده‌های این مدل در سطح ایران از دقت بسیار مناسبی برخوردار می‌باشد و میزان خطای این مدل در برآورد متوسط دمای ایستگاه‌های مورد بررسی بسیار اندک و قابل چشم‌پوشی است. با وجود این در برخی مناطق بویژه در ایستگاه‌های شمالی کشور مقدار برآورد مدل بیشتر از مقدار مشاهده‌ای و در تعداد محدودی از ایستگاه‌ها مانند کاشان و سنتوج کمتر از مقدار مشاهده‌ای برآورد شده است. با توجه به پوشش جهانی، متغیرهای زیاد اقلیم - هیدرولوژی و نتایج این تحقیق که یانگر دقت مناسب برآوردهای مدل جهانی همسانسازی داده‌های سطح زمین در پهنه ایران است، پیشنهاد می‌شود دقت متغیرهای دیگر این مدل نیز برای مناطق مختلف ایران مورد ارزیابی و واسنجی قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: آزمون آماری، شاخص کارایی، متوسط دما، GLDAS، ایران.

۱- دانشجوی دکتری، دانشکده جغرافیا، دانشگاه تهران، تهران، ایران mmiri@ut.ac.ir

۲- دانشیار، دانشکده جغرافیا، دانشگاه تهران، تهران، ایران (نویسنده مسئول). ghazizi@ut.ac.ir

۳- استاد، دانشکده جغرافیا، دانشگاه تهران، تهران، ایران. hhmohammadi@ut.ac.ir

۴- دانشیار پژوهش پخش تحقیقات جنگل، مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی تهران، ایران

pourhashemi@rifr-ac.ir

دما در مقیاس وسیع را فراهم آورند. امروزه مراکز پیش‌بینی و مدلسازی حجم قابل توجهی از داده‌های اتمسفر-زمین را در مقیاس جهانی و منطقه‌ای با قدرت تفکیک مکانی و زمانی متفاوت در اختیار کاربران قرار داده است. برای مثال مراکز TRMM و NCEP/NCAR و ECMWF و سنجنده‌های GLDAS¹ و CMORPH و PERSIAN² برآوردهای مناسبی از بارش در مقیاس‌های مختلف مکانی و زمانی ارائه می‌کنند (کیم و همکاران³). مدل GLDAS⁴ از جمله پایگاه داده‌هایی است که با استفاده از روش‌های ترکیبی مدلسازی و استفاده از داده‌های سنجش از دوری، مشاهدات ایستگاهی و میدانی اقدام به ارائه داده‌ها با دقت مکانی مناسب برای کل کره زمین می‌کند. پوشش جهانی، قدرت تفکیک مکانی و زمانی بالا به همراه سیستم مدلسازی ترکیبی داده‌های سنجش از دوری و مشاهدات زمینی، ویژگی منحصر بفرد این مدل است (لیو⁵, ۲۰۰۹).

از این رو طی سال‌های اخیر داده‌های مدل GLDAS در بسیاری از مطالعات اقلیمی و هیدرولوژی در سطح جهان مورد ارزیابی و استفاده قرار گرفته است. ژانگ و همکاران⁶ (۲۰۰۸)، با ارزیابی داده‌های رطوبت خاک مدل جهانی همسان سازی داده‌های زمینی بیان کردند که داده‌های این سیستم از دقت مناسب برخودار است.

دو و سان⁷ (۲۰۱۲) با استفاده از داده‌های سنجنده مادیس و داده‌های GLDAS مقدار تبخیر و تعرق را برای منطقه فاقد آمار رودخانه تکیسی واقع در شمال غرب چین برآورد کردند. نتایج بیانگر ارتباط مناسب بین داده‌های تبخیر و تعرق GLDAS و داده‌های مشاهده‌ای در حوضه رودخانه تکیسی است. زاودکی و کلزیر⁸ (۲۰۱۴) با استفاده از داده‌های GLDAS تغییرات رطوبت خاک اروپای مرکزی را طی دوره ۱۹۷۹-۲۰۱۱ بررسی و بیان کردند که میزان آب منطقه در حال کاهش است. جی و همکاران⁹ (۲۰۱۵)

۱- مقدمه

در بسیاری از مناطق جهان بویژه در کشورهای در حال توسعه (چی و همکاران، ۹۳:۲۰۱۵)، دسترسی به داده‌های جویی و زمینی همچون بارش، دما، رطوبت و دمای خاک همواره با مشکلات متعددی همراه می‌باشد. همچنین تراکم پائین ایستگاههای هواشناسی در نواحی کوهستانی و بیابانی جهان به دلیل محدودیت‌های اقتصادی و یا جغرافیایی، استفاده از داده‌های این ایستگاهها را در مقیاس جهانی و منطقه‌ای با محدودیت مواجه کرده است (گیرولا و همکاران^{۱۰}, ۲۰۱۵، میشرا و همکاران^{۱۱}, ۲۰۱۱). از این‌رو در بسیاری از تحقیقات انجام شده در چنین مناطقی متغیرهای اقلیمی و زمینی با استفاده از ایستگاههای همسایه که ممکن است با نقطه مورد نظر فاصله زیادی داشته باشد برآورد می‌شود که طبیعتاً مقدار برآورده برای این مناطق با مقدار واقعی فاصله زیادی دارد (واگنر و همکاران^{۱۲}, ۲۰۱۲). علاوه بر دسترسی نبودن داده‌ها، وجود داده‌های گم شده فراوان در بسیاری از ایستگاههای هواشناسی یکی از اساسی‌ترین مشکلاتی است که پژوهشگران کشورهای مختلف با آن روبه رو هستند. از این‌رو در سال‌های اخیر داده‌های حاصل از اندازه گیری‌های دورسنجی و مدلسازی مورد توجه بسیاری از پژوهشگران قرار گرفته است، چرا که با پیشرفت‌های بدست آمده در زمینه فن آوری ماهواره‌ها، سنجش از دور، رایانه و بانک اطلاعاتی، نسل جدیدی از داده‌های هواشناسی پدید آمده است که برخی از مشکلات موجود در داده‌های مشاهده‌ای مانند عدم دسترسی آسان به داده‌ها، هزینه خرید داده‌ها، وجود داده‌های گم شده، پراکنش نامناسب ایستگاهها، متفاوت بودن طول دوره داده برداری در بین ایستگاهها و نیز به هنگام نبودن داده‌ها را ندارند (میری و همکاران, ۱۳۹۵). داده‌های تولید شده به وسیله مراکز تولید داده‌های اقلیمی و همچنین داده‌های برآورده به وسیله ماهواره‌ها می‌توانند توزیع فضایی مناسبی از داده‌های اقلیمی همچون بارش و

4- Kim et al

5- Global Land Data Assimilation System

6- Liu

7- Zhang et al

8- Du and Sun

9- Zawadzki and Kdzior

10- Ji et al

1- Gairola et al

2- Mishra et al

3- Wagner

فصلنامه علمی - پژوهشی اطلاعات جغرافیایی (میراث)

معرفی و ارزیابی مدل جهانی همسانسازی ... / ۷

همکاران(۱۳۹۲)، در بررسی داده‌های پتانسیلی گریس برای تعیین تغییرات میدان گرانی و ارزیابی ایده خود از داده‌های مدل GLDAS استفاده کردند. پاکدل خسمخی و همکاران(۱۳۹۳) با ارزیابی محصولات بارش و رواناب این مدل در مقابل داده‌های ایستگاه‌های هیدرومتری حوضه پلرود استان گیلان طی یک دوره ۳ ساله بیان کردند که خروجی‌های این مدل از دقت مناسبی برخودار است. فرجی و همکاران(۱۳۹۳) با ارزیابی اجزا بیلان آب سطحی حاصل از مدل GLDAS بر اساس ضریب همبستگی طی دوره آماری دو ساله(۱۳۸۹ و ۱۳۹۰) نشان دادند که دقت داده‌های این مدل مناسب است. هرچند استفاده از داده‌های ماهواره‌ای و داده‌های شبکه‌بندی شده جهانی یک منع جایگزین مناسب برای مناطق فاقد ایستگاه و مناطق با توزیع ناهمگن ایستگاه‌ها می‌باشد، در عین حال این منابع نیز با چالش‌هایی مواجه می‌باشند. برآورد غیر مستقیم متغیر مورد نظر شاخص ترین نقص تکنیک‌های استخراج داده از تصاویر ماهواره‌ای است و انجام اصلاحات لازم به هنگام استفاده از این تکنیک‌ها (ترولا و جورج^۱، ۲۰۰۳)، بویژه در مناطق خشک و نیمه خشک جهان مانند ایران که از تیپ‌های اقلیمی متفاوتی برخودار است، اهمیت زیادی دارد. بنابراین قبل از اینکه داده‌ها و نتایج این منابع به عنوان ابزار تصمیم‌گیری در یک منطقه بکار رود، باید داده‌های حاصل از سنجنده‌ها و مراکز اقلیمی در مقیاس محلی و کشوری مورد ارزیابی قرار گیرد. از این‌رو در این تحقیق سعی بر این است که ضمن معرفی مدل همسان سازی داده‌های سطح زمین، با استفاده از آماره‌های مختلف دقت داده‌های مدل GLDAS برای مناطق مختلف ایران با استفاده از یک دوره آماری طولانی مدت مورد ارزیابی قرار گیرد.

۲- داده‌ها و روش کار

۱-۲ معرفی مدل جهانی همسان سازی داده‌های زمینی
مدل جهانی همسانسازی داده‌های زمینی (GLDAS)

داده‌های دمای روزانه حاصل از مدل جهانی GLDAS را با استفاده از داده‌های ۱ کیلومتری آمریکا و داده‌های تاریخی شبکه اقلیم جهانی ارزیابی و بیان کردند که هرچند دقت کلی این داده‌ها مناسب است اما برای مناطق کوهستانی و نواحی فاقد ایستگاه‌های هواشناسی باید با احتیاط بکار گرفته شود. پارک و چوی^۲ (۲۰۱۵) با استفاده از داده‌های ایستگاهی و داده‌های مدل همسان سازی جهانی مقدار تبخیر و تعرق گیاه مرتع را در سیزده سایت شبه جزیره کره برآورد و با استفاده از آزمون‌های آماری نتایج را ارزیابی کردند. نتایج حاصل از هر دو روش تغییرات فصلی مشابهی را نشان داد. اسپنمن و همکاران^۳ (۲۰۱۵) با مقایسه رطوبت خاک حاصل از داده‌های GLDAS، شاخص بارش استاندارد و یک محصول جدید حاصل از چند ماهواره نشان دادند که داده‌ها برای توصیف خاک جنوب آمریکای جنوبی مناسب است. چی و همکاران^۴ (۲۰۱۵) در پژوهشی به بررسی داده‌های بارش، TRMM، GLDAS، APHRODITE، PERSIANN و عدم قطعیت آنها در شبیه‌سازی خروجی رودخانه‌های حوضه بليو چين پرداختند و نشان دادند که داده‌های APHRODITE در مقیاس ماهانه نسبت به سایر محصولات از دقت بیشتری برخودار است. همچنین می‌توان به تحقیقات برگ و همکاران^۵ (۲۰۰۵)، روی و همکاران^۶ (۲۰۱۰)، فنگ و فو^۷ (۲۰۱۳)، سیدی^۸ و همکاران^۹ (۲۰۱۴)، شیائو و همکاران^{۱۰} (۲۰۱۵) نیز اشاره کرد. همانطور که در بالا اشاره شد دقت داده‌های مدل جهانی همسان سازی داده‌های زمینی برای بسیاری از نقاط جهان مورد ارزیابی قرار گرفته است، ولی بررسی مطالعات انجام شده در داخل ایران بیانگر تحقیقات محدود در ارتباط با این مدل می‌باشد که از جامعیت لازم برخودار نیست. صفری و

1- Park and Choi

2- Spennemann

3- Qi et al

4- Berg et al

5- Rui

6- Feng and Fu

7-Seyyedi

8- Xiao et al

(ینجامین و همکاران^۳، ۲۰۱۰)، روى و بيدوييگ^۴، ۲۰۱۵). در حال حاضر داده‌های اين سيسitem جهاني در دو نسخه ۲۰ و ۲۱ با طول دوره آماري ۱۹۴۸-۲۰۱۰ و ۲۰۰۰-۲۰۱۵ در دسترس مي باشد که داده‌های اين سيسitem از چهار مدل سطحي شامل: Noah, CLM, Mosaic, VIC حاصل مي شود (رادل و همکاران، ۲۰۰۴، و ليانگ و همکاران^۵، ۱۹۹۴). ويزگي‌های اصلی داده‌های اين مدل در جدول ۱ ارائه شده است.

داده‌هایی که بعنوان ورودی در اين مدل مورد استفاده قرار می‌گيرند، دربر گيرنده دو دسته کلی اطلاعات هواشناسی و شرایط سطح زمين می‌باشد. داده‌های خروجی اين مدل با فرمت اصلی GRIB منتشر مي شود و تمامی برنامه‌هایی که قابلیت خواندن اين فایل‌ها را دارند، می‌توانند داده‌های مربوط به GLDAS را باز کنند. با وجود اين برخی از تارنماهای ارائه کننده داده‌های اين مدل، فرمت‌های ديگری همچون NC را برای کاربران فراهم کرده‌اند. داده‌های اين مدل از مراکز و تارنماهای HDISC و Giovanni در فرمت‌های مختلف حاصل از خروجی‌های مدل‌های نام برده شده با قدرت تفکيک مکاني و زمانی متفاوت قابل درياافت می‌باشند (روى و بيدوييگ، ۲۰۱۵، فانگ و همکاران، ۲۰۰۹). در جدول ۲ متغيرهای تولید شده توسط مدل GLDAS همراه با مشخصات آنها نشان داده شده است.

۲-۲ روش کار

به منظور استفاده از مدل GLDAS فایل‌های راهنمای موجود در ارتباط با اين مدل و همچنین تحقیقات انجام شده در خارج و داخل از کشور مورد بررسی و استفاده قرار گرفت.

با توجه به اينکه هدف اصلی اين تحقیق معرفی و ارزیابی اولیه داده‌های اين مدل در پنهان ایران زمین است، از اين‌رو از بين محصولات اين مدل داده‌های متوسط دمای ماهانه انتخاب و با داده‌های ايستگاهی مقاييسه شد.

بطور مشترك توسط دانشمندان سازمان ملي هوانوردی و فضا (ناسا)، مرکز فضائي پروازهای گودارد، سازمان ملي اقیانوس شناسی و علوم جوي و مرکز بین المللی پيش‌بياني محيط زیست به منظور تولید محصولات مختلف توسيعه داده شده است (رادل و همکاران، ۲۰۰۴، ۲۰۱۱).

جدول ۱: ويزگي‌های اساسی داده‌های GLDAS

فهرست	مؤلفه‌های آب و انرژی
محلوده عرض جغرافیایی	۶۰ درجه جنوبی - ۹۰ درجه شمالی
محلوده طول جغرافیایی	۱۸۰ درجه غربی - ۱۸۰ درجه شرقی
قدرت تفکيک مكانی	۱ درجه، ۰/۲۵ درجه و ۰/۱۲ درجه
قدرت تفکيک زمانی	۳ ساعته و ماهانه
پوشش زمانی	GLDAS 2.0: ۱ ژانویه ۱۹۴۸ - ۲۱ دسامبر ۲۰۱۰ GLDAS 2.1: ۱ مارس ۲۰۰۱ تا زمان حاضر برای داده‌های با دقت مكانی ۱ درجه جغرافیایی GLDAS 2.1: ۲۴ فوریه ۲۰۰۰ تا زمان حاضر برای داده‌های با دقت مكانی ۰/۲۵ درجه جغرافیایی
ابعاد	۳۶۰ درجه جغرافیایی (طول) * ۱۵۰ درجه جغرافیایی (عرض) برای داده‌های با دقت مكانی ۱ درجه جغرافیایی درجه جغرافیایی (طول) * ۱۴۴۰ (عرض) برای داده‌های ۰/۲۵ درجه
شبکه اصلی	(179.5W, 59.5S) برای داده‌های ۰/۱ درجه (179.875W, S9,875S) برای داده‌های ۰/۲۵ درجه
مدل‌های سطح زمین	CLM 2.0 (1.0°) MOSAIC (1.0°) NOAH 2.7.1 (1.0°) VIC water balance (1.0°) NOAH 2.7.1 (0.25°)

منبع: روی و بيدوييگ، ۲۰۱۵، فانگ^۶ و همکاران، ۲۰۰۹

اين مدل در واقع با هدف ادغام محصولات ماهواره‌های و مشاهدات زمینی با استفاده از مدل‌سازی و تکنيک‌های پيشرفته همسان سازی به منظور برآوردهای مطلوب از شار سطح زمین و منابع آب و انرژی طراحی شده است

3- Benjamin et al

4- Rui and Beauding

5- Liang and et al

1- Rodell et al

2- Fang et al

فصلنامه علمی - پژوهشی اطلاعات جغرافیایی (GCR)

معرفی و ارزیابی مدل جهانی همسانسازی ... / ۹

در پژوهش پیش رو به منظور مقایسه آماری متوسط دمای ماهانه GLDAS با دمای ماهانه مناطق مختلف ایران، داده های متوسط دمای ماهانه GLDAS با قدرت تفکیک مکانی 25×0.25 درجه خروجی مدل NOHA از تارنمای Giovani و داده های متوسط دمای ماهانه ۶۶ ایستگاه همدیدی کشور با پراکنش مناسب (نگاره ۱) برای یک دوره ۳۰ ساله (۱۹۸۵-۲۰۱۴) دریافت و استفاده شد. قابل ذکر است که داده های این مدل بصورت ماه به ماه برای هر سال در اختیار کاربر قرار می گیرد که پردازش آنها برای یک دوره ۳۰ ساله و یا بیشتر نشان دهنده حجم زیاد کار می باشد که حوصله و دقت زیاد محقق برای پردازش آنها مورد نیاز است. در این پژوهش، محققان پس از دریافت داده ها، با استفاده از برنامه نویسی در نرم افزارهای Matlab و سیستم اطلاعات جغرافیایی داده های مورد نیاز به یک فایل واحد تبدیل و سپس پردازش های لازم انجام گردید.

در تحقیق حاضر از پنج آزمون آماری برای مقایسه و ارزیابی دقت داده های GLDAS در برابر داده های متوسط دمای مشاهده ای ۶۶ ایستگاه سینوپتیک کشور استفاده گردید. پس از دریافت و پردازش داده ها، به صورت سری زمانی برای نقاط مختلف شبکه (نگاره ۱) آماده سازی شدند. از آنجائی که هدف از انجام این پژوهش ارزیابی دقت داده های دما GLDAS در پیش بینی دمای این نقطه بوده است، مقدار دمای هر یک از این دو پایگاه در نزدیکترین نقطه به هر ایستگاه استخراج و برای مقایسه مورد استفاده قرار گرفت. به این ترتیب دو ماتریس به ابعاد 360×66 تشکیل و مورد استفاده قرار گرفت. در این ماتریس ها عدد ۳۶۰ تعداد مشاهده ها در ماه های پیاپی از ۳۰ سال مورد مطالعه را نشان می دهد (12×30) و عدد ۶۶ نیز معرف تعداد ایستگاه ها یا نقاطی است که مقایسه های آماری برای آنها به انجام رسیده است. برای ارزیابی دقت برآورد متوسط دمای GLDAS در محل هر یک از ایستگاه های مورد مطالعه (نگاره ۱) از آماره های ضریب تعیین (r^2)، مجدول میانگین مربع خط (Rmse)، شیب خط (Slope)، اریب (Bias) و

جدول ۲: پارامترهای ژئوفیزیکی تولیده شد از پروژه GLDAS

کد محصول	نام کامل محصول	واحد اندازه گیری
001	فشار سطح زمین	(Pa) پاسکال
011	دمای هوا در ۲ متری	(K) کلوین
032	سرعت باد در ۲ متری	(m/s) متر بر ثانیه
051	رطوبت ویژه در ۲ متری	(kg/kg) کیلوگرم بر متر مریع
057	مجموع تبخیر و تعرق	(kg/m ²) کیلوگرم بر متر مریع
065	آب معادل برف	(kg/m ²) کیلوگرم بر متر مریع
071	مجموع ذخیره آب تاج	(kg/m ²) کیلوگرم بر متر مریع
085	میانگین دمای لایه های خاک	(K) کلوین
086	میانگین رطوبت لایه های خاک	(kg/m ²) کیلوگرم بر متر مریع
099	ذوب برف	(kg/m ² /s) کیلوگرم بر متر مریع بر ثانیه
111	تابش خالص طول موج کوتاه	(W/m ²) وات بر متر مریع
112	تابش خالص طول موج بلند	(W/m ²) وات بر متر مریع
121	شار گرمای نهان	(W/m ²) وات بر متر مریع
122	شار گرمای محسوس	(W/m ²) وات بر متر مریع
131	نرخ بارش برف	(kg/m ² /s) کیلوگرم بر متر مریع بر ثانیه
132	نرخ بارش باران	(kg/m ² /s) کیلوگرم بر متر مریع بر ثانیه
138	میانگین دمای سطح زمین	(K) کلوین
155	شار حرارت زمین	(W/m ²) وات بر متر مریع
204	تابش موج کوتاه سطح	(W/m ²) وات بر متر مریع
205	تابش موج بلند سطح	(W/m ²) وات بر متر مریع
234	رواناب زیر سطحی	(kg/m ²) کیلوگرم بر متر مریع
235	رواناب سطحی	(kg/m ²) کیلوگرم بر متر مریع

منبع: روی و بیدوینگ، ۲۰۱۵، فانگ و همکاران، ۲۰۰۹

از آن برای ارزیابی دقت پیش‌بینی‌های یک مدل در برابر مشاهده‌ها استفاده می‌شود. این آماره در واقع واریانس خطای مدل را در پیش‌بینی مقادیر واقعی نشان می‌دهد. بنابراین هر چه مقدار این آماره به صفر نزدیکتر باشد نشان‌دهنده خطای کمتر مدل در پیش‌بینی مقادیر مشاهده‌ای است.

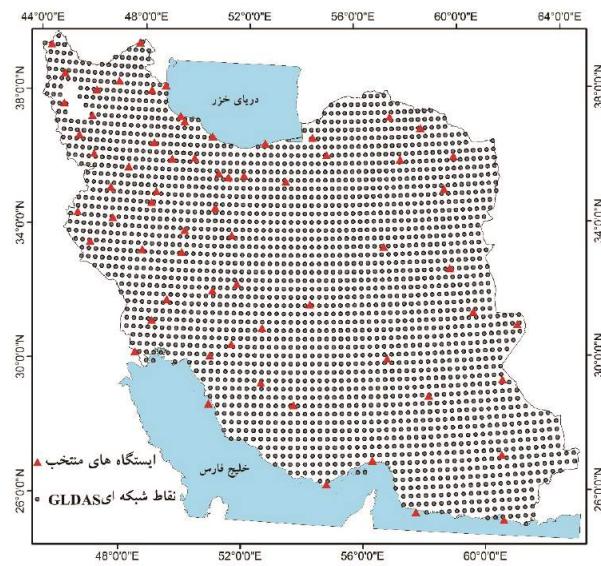
$$RMSE = \sqrt{\frac{1}{N} \sum_{i=1}^N (o_i - p_i)^2} \quad (2)$$

ضریب کارایی (EF) که از رابطه ۳ بدست می‌آید نیز یکی از مهمترین و دقیق‌ترین آماره‌هایی است که بیشترین محبوبیت را در بین پژوهشگران پیدا کرده است و به همین علت بیشترین کاربرد را در مقایسه مدل‌ها با مقادیر مشاهده‌ای دارا می‌باشد. ضریب کارایی (EF) در واقع بزرگی نسبی واریانس باقیمانده‌ها را در مقایسه با واریانس داده‌های مشاهده‌ای نشان می‌دهد. با توجه به رابطه ۳، این آماره از تقسیم میانگین مربع خطای مدل بر واریانس داده‌های مشاهده‌ای بدست می‌آید. از این‌رو، چنانچه واریانس باقیمانده‌ها برابر با واریانس داده‌های مشاهده باشد، مقدار ضریب کارایی برابر با یک خواهد بود. در مقابل، وقتی که مقدار EF برابر با صفر یا به سمت منفی گرایش پیدا کند، نشان‌دهنده این است که میانگین مشاهدات پیش‌بینی بهتری از مدل بدست می‌دهد (رضیعی و پریر، ۲۰۱۳). ضریب کارایی به صورت بی بعد نشان داده می‌شود و مقدار آن بین منفی بی‌نهایت و مثبت یک است. مقدار منفی این ضریب نشان‌دهنده دقت بسیار پایین مدل در پیش‌بینی مقادیر مشاهده‌ای است و هر چه به یک نزدیکتر باش بیانگر دقت بسیار بالای مدل است.

$$EF = 1 - \frac{\sum_{i=1}^n (O_i - P_i)^2}{\sum_{i=1}^n (O_i - \bar{O})^2} \quad (3)$$

در روابط بالا P_i مقدار پیش‌بینی شده، O_i مقدار مشاهده شده، \bar{O} میانگین مقادیر مشاهده شده، N میانگین مقادیر پیش‌بینی شده و R^2 تعداد داده‌ها یا طول سری زمانی می‌باشد. آماره دیگری که در این مطالعه مورد استفاده قرار گرفته است آماره اریب (BIAS) است (رابطه ۴) که میانگین تمایل مدل را در بیش برآورد کردن یا کم برآورد کردن مقادیر

راندمان یا کارایی مدل (EF) استفاده شده است. این آماره‌ها بیشترین کاربرد را در تجزیه و تحلیل‌های مقایسه‌ای دارند و از آنها برای مقایسه پیش‌بینی‌های یک مدل در برابر داده‌های مشاهده‌ای استفاده می‌شود (عساکر، ۱۳۹۰).

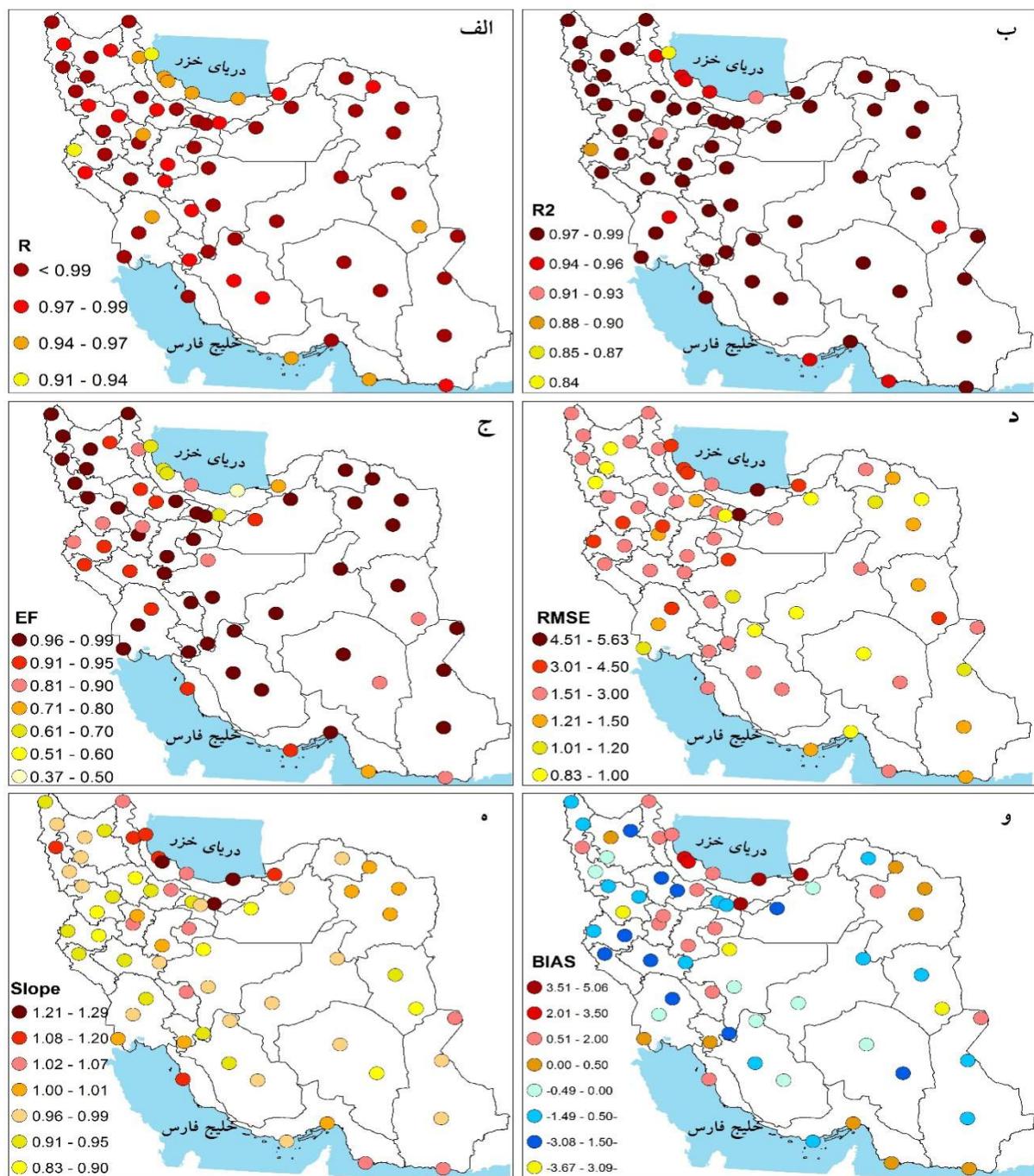

نگاره ۱: پراکنش نقاط شبکه‌بندی GLDAS با دقت 0.25×0.25 درجه جغرافیایی (دایره‌های سیاه کوچک) و ایستگاه‌های سینوپتیک کشور بر روی نقشه ایران (مثلث‌های قرمز رنگ).

ضریب تعیین که به شکل رابطه ۱ بیان می‌شود یکی از مهمترین معیارهای ارزیابی ارتباط میان دو متغیر x و y است که به صورت بی بعد نمایش داده می‌شود. این ضریب ارتباط مستقیمی با ضریب همبستگی دارد؛ به این ترتیب که با جذر گرفتن از ضریب تعیین می‌توان ضریب همبستگی میان دو سری مورد بررسی را بدست آورد. همانند ضریب همبستگی هر چه مقدار ضریب تعیین به یک نزدیکتر باشد نشان‌دهنده ارتباط قوی‌تر میان دو متغیر است.

$$R^2 = \frac{\sum_{i=1}^n O_i P_i}{\sqrt{\sum_{i=1}^n O_i^2 \sum_{i=1}^n P_i^2}} \quad (1)$$

ریشه دوم میانگین مربع خطای (RMSE) که به شکل رابطه ۲ نشان داده می‌شود یکی دیگر از آماره‌هایی است که معمولاً

نگاره ۲: مقایسه داده‌های میانگین دما GLDAS با میانگین دمای واقعی ایستگاه‌های همدیدی منتخب در سطح کشور با استفاده از شاخص‌های آماری: (الف) ضریب همبستگی (R)، (ب) ضریب تعیین (R²)، (ج) کارایی مدل (EF)، (د) مجدد (RMSE)، (ه) شاخص اریب (Slope)، (و) شاخص اریب (BIAS).

مشاهده‌ای نشان می‌دهد. مقدار اریب برابر با صفر نشان دهنده برآورد کردن و کم برآورد کردن مدل است.

$$BIAS = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N (p_i - o_i) \quad (4)$$

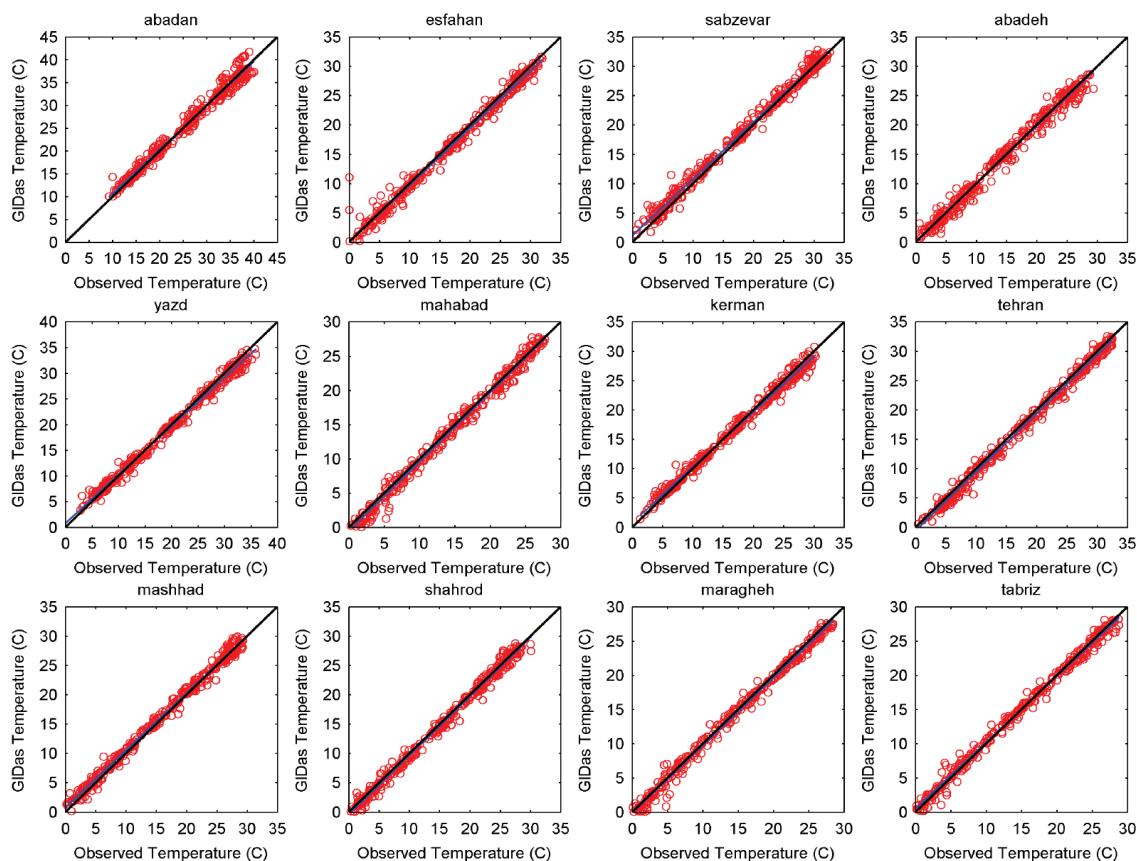
این است که مدل به خوبی توانسته است مقادیر مشاهده‌ای را پیش‌بینی کند. مقادیر مثبت و منفی نیز به ترتیب بیان‌گر بیش

و بیشتر برخودارند که ۶۰ درصد از ایستگاه‌های منتخب را در بر می‌گیرند و این ایستگاه‌ها در قسمت‌های مختلف کشور پراکنده‌اند (نگاره ۲، الف). بررسی مقادیر ضریب تعیین (R^2) بین داده‌های GLDAS و داده‌های مشاهده‌ای در ایستگاه‌ها همانند آماره همبستگی بیانگر دقت مناسب دمای برآورده توسط این مدل در بخش‌های مختلف ایران است. با توجه به نگاره ۲ ب، ملاحظه می‌شود که مقدار R^2 در بیشتر ایستگاه‌های مورد مطالعه بیش از ۰/۹۵ است که ۸۷ درصد از ایستگاه از این ویژگی برخودارند. بر اساس این شاخص نیز تنها ایستگاه‌های آستانه و سرپل ذهاب از کمترین ضریب همبستگی برخودارند. مقدار R^2 فراتر از ۰/۹ برای بیشتر ایستگاه‌ها نشان می‌دهد که بیش از ۹۰ درصد واریانس موجود در داده‌های دمای این ایستگاه‌ها به وسیله داده‌های GLDAS توصیف می‌شود. بنابراین می‌توان گفت

۳- نتایج

۱-۳ ارزیابی داده‌های دمای GLDAS

نگاره ۲ دقت داده‌های دمای بدست آمده از تصاویر مدل همسان سازی داده‌های زمینی (GLDAS) را در مقایسه با داده‌های دمای مشاهده‌ای در ایستگاه‌های سینوپتیک کشور نشان می‌دهد. بررسی مقادیر همبستگی بین دمای شبیه‌سازی شده توسط GLDAS و دمای ثبت شده در ایستگاه‌های منتخب نشان دهنده دقت مناسب این داده‌ها برای پنهان ایران است. زیرا میزان همبستگی در نگاه کلی برای تمامی ایستگاه بیش از ۰/۹ می‌باشد. بطوری که کمترین میزان همبستگی با ۰/۹۱ و ۰/۹۴ به ترتیب برای ایستگاه‌های آستانه و سرپل ذهاب بدست آمد و سایر ایستگاه از همبستگی بیش از ۰/۹۵ درصد برخودارند. نکته قابل توجه در بررسی این آماره فراوانی قابل توجه ایستگاه‌هایی است که از ضریب همبستگی ۰/۹۹

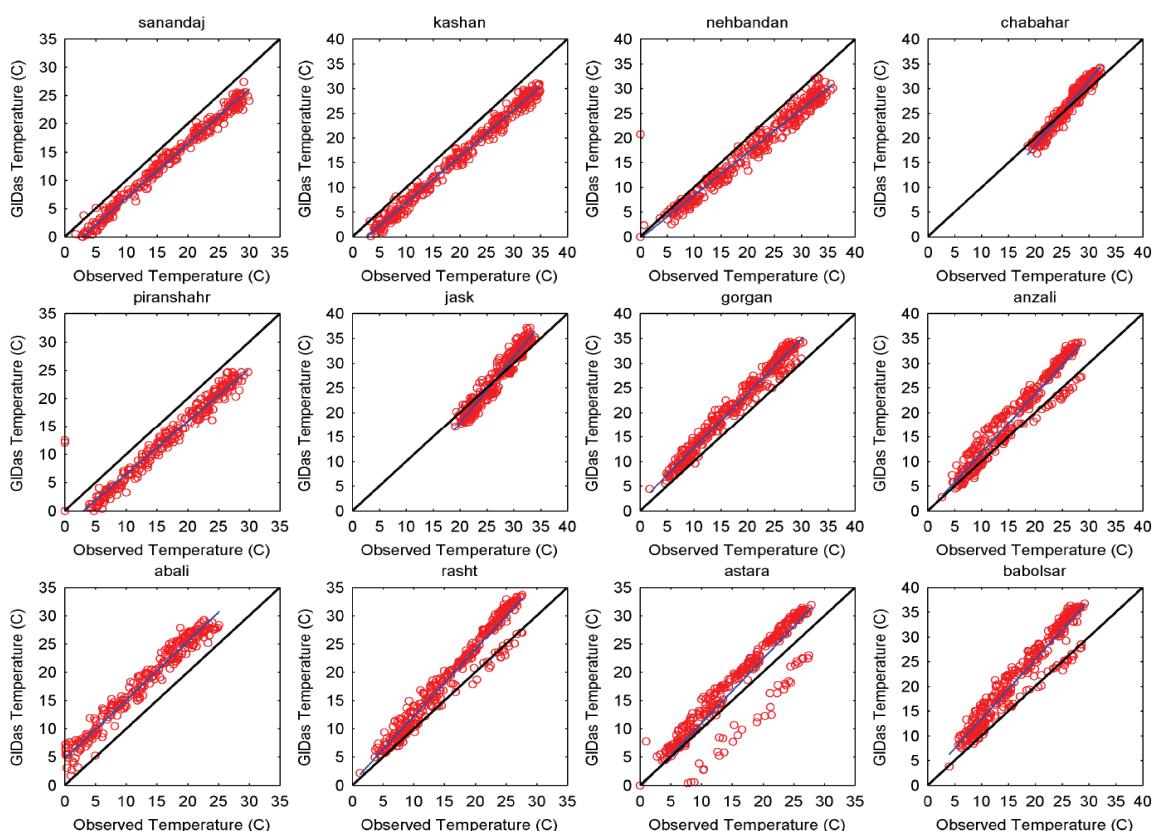
نگاره ۳: پراکنش نقاط پیرامون خط رگرسیون در ایستگاه‌های با بالاترین ضریب کارایی (EF).

فصلنامه علمی - پژوهشی اطلاعات جغرافیایی (جغرافیا)

معرفی و ارزیابی مدل جهانی همسان‌سازی ... / ۱۳

به سایر نواحی کمتر است. نگاره (۲) نیز نشان می‌دهد که مقدار RMSE در بیشتر ایستگاه‌های مورد مطالعه کمتر از ۲ درجه سانتی گراد است که بیانگر انحراف بسیار ناچیز دمای پیش‌بینی شده به وسیله GLDAS در مقایسه با دمای واقعی در این دسته از ایستگاه‌ها است. تنها در برخی از ایستگاه‌های ساحلی و کوهپایه‌ای البرز مانند آستانه و تهران مقدار RMSE رمک‌های بالاتر از ۳ درجه را نشان می‌دهد که با توجه به رقم بالای ضریب تعیین و EF در این ایستگاه‌ها (نگاره‌های ۲ ب و ۲ ج) می‌توان گفت که بالا بودن مقدار RMSE در این ایستگاه‌ها دلیل بر پائین بودن دقت مدل در پیش‌بینی بارش نیست. نگاره (۲) نیز نشان می‌دهد که در اکثر ایستگاه‌ها خط رگرسیون به خوبی از میان داده‌ها عبور کرده و فاصله نقاط از خط رگرسیون (خط ۱:۱) در سطح قابل قبولی قرار دارد. با توجه به نگاره (۲) ملاحظه می‌شود

که دقت داده‌های GLDAS در اکثر مناطق ایران در سطح بسیار خوبی قرار دارد و از این داده‌ها می‌توان در کنار داده‌های واقعی دمای ایستگاه‌ها استفاده نمود. نگاره (۲ ج) نیز گواه بر کارایی مدل همسان‌سازی داده‌های زمینی در پیش‌بینی قابل قبول دما در بیشتر ایستگاه‌های مورد مطالعه است. با توجه به نگاره (۲ ج) مقدار EF در بیشتر ایستگاه‌ها (بیش از ۷۵ درصد ایستگاه‌ها) بالاتر از ۰/۹ است که بیانگر همانگی خوبی داده‌های GLDAS با داده‌های زمینی در این ایستگاه‌ها می‌باشد. زیرا هر مقدار که نتایج این شاخص به ۱ نزدیک‌تر باشد نشان دهنده دقت بالای مدل در پیش‌بینی است که این ویژگی برای بیشتر ایستگاه‌های منتخب قابل مشاهده می‌باشد. مقدار EF کمتر از ۰/۵ تنها در ایستگاه رامسر در سواحل شمالی کشور دیده می‌شود و تنها در این منطقه از کشور است که دقت پیش‌بینی مدل نسبت

نگاره ۴: توزیع نقاط پیرامون خط رگرسیون در ایستگاه‌های با پائین‌ترین ضریب کارایی

ایستگاه‌ها به وضوح دیده می‌شود. در ایستگاه‌های سواحل شمالی کشور مانند آستارا، انزلی، رشت، بابلسر، گرگان و ایستگاه آبعلی خط رگرسیون بالاتر از خط ۱:۱ قرار گرفته است که بیانگر بیش برآورده شدن مقدار واقعی متوسط دما در این ایستگاه‌ها است. در مقابل برای ایستگاه‌هایی مانند سنتنج، کاشان، پیرانشهر خط رگرسیون پایین‌تر از خط ۱:۱ قرار گرفته است که این شرایط بیانگر کم برآورده شدن مقدار واقعی متوسط دما در این ایستگاه‌ها است. هرچند در تعداد محدودی از ایستگاه‌ها بیش برآورده و کم برآورده مشاهده می‌شود، ولی با توجه به اینکه این کم برآورده و بیش برآورده در راستای خط ۱:۱ قرار دارد و تمامی نقاط در راستای خط همبستگی قرار دارند، از این‌رو می‌توان با استفاده از یک ضریب آماری بین داده‌های ایستگاهی و مدل، این مشکل را مرتفع نمود. از طرف دیگر خطای مدل در نواحی ساحلی با توجه به ویژگی‌های پیچیده توپوگرافی و شرایط جوی روی آب و روی خشکی چندان دور از انتظار نیست و بیشتر داده‌های برآورده در این قسمت همراه با خطأ هستند.

۴- بحث

با توجه به یافته‌های تحقیق، دقت داده‌های دمای هوای مدل GLDAS در پهنه ایران بسیار مناسب است. زیرا نتایج همه مدل‌های آماری مورد استفاده، در درصد قابل توجهی از نقاط انتخابی گویای ارتباط بسیار نزدیک داده‌های مدل و داده‌های مشاهداتی است. با وجود این در برخی از مناطق بویژه در نواحی ساحلی خزر برآوردهای حاصل از این مدل نسبت به داده‌های مشاهداتی بیش برآورده دارد. یکی از دلایل اصلی این بیش برآورده، ویژگی‌های اقلیمی و فیزیوگرافی خاص منطقه است که امکان معرفی جزئیات کامل به منابع داده‌ای مدل همسان‌سازی داده‌های زمینی وجود ندارد. کم برآورده مدل در سطح ایران بصورت مورده برای برخی از ایستگاه‌ها مانند کاشان نیز قابل مشاهده است. با توجه به پراکندگی ایستگاه‌های دارای

که در تعداد قابل توجهی از ایستگاه‌ها مقدار شب خط بین ۰/۹۵ تا ۱/۰۵ است که نشان‌دهنده ارتباط خوب میان هر دو داده و خطای اندک GLDAS در برآورده دمای این ایستگاه‌ها می‌باشد. با توجه به نگاره ۲ همچنین مشاهده می‌شود که اریب مقادیر پیش‌بینی شده در بیشتر ایستگاه‌ها بین ۱/۵ و ۱/۵- است که حاکی از دقت خوب مدل در پیش‌بینی مقدار واقعی بارش در این ایستگاه‌ها می‌باشد. تنها در برخی ایستگاه‌های ساحلی شمالی (گرگان، رامسر) مقدار زیاد اریب نشان از بیش برآورده محدود دما بوسیله مدل در این ایستگاه‌ها می‌باشد. بنابر نتایج بدست آمده از آماره‌های نام برده شده می‌توان گفت که داده‌های مدل همسان‌سازی داده‌های زمینی از دقت بسیار مناسبی برخوردار می‌باشند و از این داده‌ها می‌توان برای نقاط مختلف کشور استفاده کرد. در نگاره ۳، رابطه رگرسیونی بین متوسط دمای برآورده در نگاره ۳، رابطه رگرسیونی بین متوسط دمای مشاهداتی برای ۱۲ ایستگاه بوسیله GLDAS و متوسط دمای مشاهداتی برای ۱۲ ایستگاه که بالاترین ضریب کارائی (نگاره ۲ج) را دارند، نمایش داده شده است. پراکنش نقاط پیرامون خط رگرسیون در همه ایستگاه‌ها بیانگر ارتباط بسیار مناسب بین داده‌های مشاهداتی و داده‌های GLDAS در ۱۲ ایستگاه مورد نظر است. با توجه به اینکه این ایستگاه‌ها (نگاره ۳) در نواحی مختلف کشور با ویژگی‌های متفاوت طبیعی و انسانی پراکنده هستند و از بهترین ارتباط بین داده‌های مشاهداتی و داده‌های برآورده مدل برخودارند، می‌توان گفت که مدل جهانی همسان‌سازی داده‌های زمینی، برآورده بسیار خوبی از متوسط دما در مناطق مختلف کشور دارد.

رابطه رگرسیونی بین متوسط دمای برآورده بوسیله GLDAS و متوسط دمای مشاهداتی برای ۱۲ ایستگاه که پایین‌ترین ضریب کارائی (نگاره ۲ج) را دارند در نگاره ۴ نمایش داده شده است. همانطور که بر روی نگاره ۴ مشخص است در تمامی ایستگاه‌های مورد نظر توده نقاط پیرامون خط رگرسیون پراکنده شده‌اند، که نشان دهنده همبستگی خوب میان داده‌های مشاهداتی و GLDAS است. با این حال فاصله خط رگرسیون و توده نقاط از خط ۱:۱ در همه این

فصلنامه علمی - پژوهشی اطلاعات جغرافیایی (میر)

معرفی و ارزیابی مدل جهانی همسانسازی ... / ۱۵

بیشتر ایستگاههای سواحل شمالی کشور داده‌های مدل GLDAS نسبت به داده‌های ایستگاهی بیش برآورده دارد. البته خطای مدل در نواحی ساحلی با توجه به ویژگی‌های پیچیده توپوگرافی و اقلیمی چندان دور از انتظار نیست، زیرا گذر سریع از مناطق هموار ساحلی به نواحی مرتفع، درهم تنیدگی شرایط جوی دریا و خشکی در این مناطق و ترکیب آنها، برآورده دقیق متغیرهای اقلیمی را بسیار سخت می‌کند. در برخی از ایستگاههای دیگر چون کاشان و سمندج مقدار برآورده GLDAS تا حدودی کمتر از مقدار واقعی است. در این نواحی هرچند برآورده مدل با اندکی خطأ همراه می‌باشد ولی کم برآورده و بیش برآورده در راستای خط همبستگی قرار دارند و پراکندگی زیادی در داده‌ها مشاهده نمی‌شود که این امر، بیانگر همبستگی مناسب GLDAS و داده‌های مشاهده‌ای در این مناطق است. در نتیجه این شرایط می‌توان با استفاده از یک ضریب آماری بین داده‌های مدل و ایستگاهی به راحتی این مشکل را در نواحی مختلف کشور برطرف کرد. از این‌رو شرایط سواحل خزر مشکل عمده‌ای برای این پایگاه داده محسوب نمی‌شود.

به طور کلی می‌توان گفت که داده‌های دمای مدل جهانی همسانسازی داده‌های زمینی برآورده خوب و با دقت مناسب از میانگین دمای مناطق مختلف کشور بدست می‌دهد که از آن می‌توان به ویژه برای مناطق فاقد آمار و همچنین مناطق با داده‌های گم شده استفاده کرد.

با توجه به طول دوره آماری مناسب، دقت مکانی بسیار خوب و نیز به روز بودن این داده‌ها می‌توان با اطمینان از این داده‌ها در کنار داده‌های ایستگاههای هواشناسی برای مطالعات مختلف اقلیم‌شناسی، آبشناسی و مطالعات محیطی در مناطق مختلف کشور استفاده نمود.

با توجه به نتایج بدست آمده در این تحقیق پیشنهاد می‌شود که سایر محصولات این مدل نیز مورد ارزیابی قرار گیرد تا اصلاح و بهینه کردن مدل و داده‌های آن با دقت بیشتری انجام شود و در مطالعات مختلف با اطمینان بیشتری مورد استفاده قرار گیرد.

شرایط کم برآورده، مقایسه ماهانه و فصلی داده‌های مدل با ایستگاههای زمینی بطور جداگانه می‌تواند دلیل کم برآورده را بهتر مشخص کند. با توجه به دقت مکانی و زمانی بالای این مدل، از داده‌های آن می‌توان به عنوان ابزاری قدرتمند در مطالعات آبشنختی و اقلیم شناختی نواحی مختلف کشور بویژه در نواحی کوهستانی و بیابانی ایران که تراکم ایستگاههای سنجش زمینی پایین است، استفاده نمود. همچنین با توجه به اینکه درصد زیادی از ایستگاههای زمینی سنجش عناصر آب و هوایی در کشور، تازه تأسیس بوده و داری اطلاعات کوتاه مدت می‌باشد، داده‌های مدل GLDAS می‌توانند جایگزینی مناسب برای مطالعات مختلف تغییر اقلیم به حساب آیند. دلیل دقت بالای داده‌های این مدل در فرآیند تولید آن‌ها نهفته است. زیرا مدل جهانی همسانسازی داده‌های زمینی، حاصل ادغام محصولات ماهواره‌ای و مشاهدات زمینی و استفاده از مدل‌سازی و تکنیک‌های پیشرفته همسانسازی است.

۵- نتیجه گیری

امروزه پیشرفت‌های روز افزون در فناوری سنجش از دور و پایگاههای تولید داده‌های جهانی به همراه ترکیب آنها با داده‌های مشاهداتی و همسانسازی مجموعه داده‌ها، سبب ایجاد پایگاههایی از داده‌های دقیق با پوشش مکانی - زمانی مناسب شده است. در پژوهش حاضر ضمن معرفی مدل جهانی همسانسازی داده‌های زمینی، داده‌های متوسط دمای ماهانه این مدل با استفاده از پنج آماره مختلف در برابر داده‌های مشاهده‌ای ۶۶ ایستگاه همدید در سطح ایران ارزیابی شد. نتایج ارزیابی نشان داد که تطابق مکانی بسیار مناسبی بین متوسط دمای برآورده GLDAS و دمای مشاهده‌ای در ایستگاههای مختلف کشور وجود دارد. زیرا محاسبه آماره‌های نام برده شده نشان داد که برای تعداد قابل توجهی از ایستگاه‌ها (۸۰ درصد) خطای برآورده توسط این مدل بسیار اندک است. با وجود این در برخی نواحی این مدل همراه با کم برآورده و بیش برآورده است. برای

System (GLDAS) Products, Services and Application from. NASA Hydrology Data and Information Services Center (HDISC), ASPRS 2009 Annual Conference Baltimore, Maryland - March 8-13.

9- Feng, S., and Fu, Q., 2013, Expansion of global drylands under a warming climate, Atmospheric Chemistry and Physics, Vol.13, pp. 81-94.

10- Gairola, R.M., Prakash, S., Pal, P.K., 2015, Improved rainfall estimation over the Indian monsoon region by synergistic use of Kalpana-1 and rain gauge data, Atmospheric sciences, Vol.28, pp. 51-61.

11- Ji, L., Senay, G.B., and Verdin, J.P., 2015, valuation of the Global Land Data Assimilation System(GLDAS) air temperature data products, Journal of Hydrometeorology, doi: <http://dx.doi.org/10.1175/JHM-D-14-0230.1>.

12- Kim, S, and Brubaker, L, 2014, Comparison of gauge and MPE precipitation data for the Chesapeake Bay Watershed Model, Journal of Hydrologic Engineering, Vol. 19, pp. 1042–1047.

13- Liang, X., D. P. Lettenmaier, E. F. Wood, and S. J. Burges, 1994, A simple hydrologically based model of land surface water and energy fluxes for GSMS, Journal of Geophysical Research, Vol. 99 (7), pp. 415–428.

14- Liu, Y. Y., M.F. McCabe, J.P. Evans, A.I.J.M. Van Dijk, R.A.M. de Jeu and H. Su., 2009, Comparison of soil moisture in GLDAS model simulations and satellite observations over the Murray Darling Basin, Newham (eds) 18th World IMACS Congress and MODSIM09International Congress on Modelling and Simulation, 2798-2804. ISBN: 978-0-9758400-7-8.

15- Mishra, A.K., Gairola, R.M., Varma, A.K., Agarwal, V.K., 2011, Improved rainfall estimation over the Indian region using satellite infrared technique, Advances in Space Research, Vol. 48, pp. 49–55.

16- Park, J., and Choi, M., 2015, Estimation of evapotranspiration from ground-based meteorological data and global land data assimilation system (GLDAS), Stochastic Environmental Research and Risk Assessment, Vol 29, pp. 1963-1992.

17- Qi, W., Zhang,C., Fu,G. T., Sweetapple,C., and H. C. Zhou., 2015, Evaluation of global fine-resolution precipitation products and their uncertainty quantification

منابع و مأخذ

- ۱- پاکدل خسمخی، طاهری تیزرو، معروفی، وظیفه‌دوست؛ حدیث، عبدالله، صفر، مجید؛ ۱۳۹۳؛ ارزیابی محصول بارش و رواناب از سیستم جهانی همگون‌سازی داده‌های زمینی GLDAS، در حوضه پلرود، دومین همایش ملی مهندسی و مدیریت کشاورزی و محیط زیست و منابع طبیعی پایدار، تهران مرکز همایش‌های بین‌المللی دانشگاه شهید بهشتی.
- ۲- صفری، شریفی، باقری، توکلی؛ عبدالرضا، محمدعلی، حمیدرضا، یحیی؛ ۱۳۹۲؛ پالایش داده‌های پتانسیلی گریس (GRACE) برای تعیین تغییرات میدان گرانی با استفاده از روش پایدارسازی تیخونوف تعمیم یافته در زیر فضای سوبولف، مجله فیزیک زمین، دوره ۳۹، صص. ۵۱-۷۷.
- ۳- عساکر، حسین، ۱۳۹۰، اقلیم شناسی آماری، انتشارات دانشگاه اصفهان.
- ۴- فرجی، وظیفه‌دوست، شکیبا، کاویانی؛ زهره، مجید، علیرضا، عباس؛ ۱۳۹۳؛ ارزیابی اجزای بیلان آب سطحی در مناطق فاقد آمار با استفاده از مدل جهانی سطح زمین (مطالعه موردی: دشت نیشابور، خراسان رضوی)، دومین همایش ملی بحران آب، دانشگاه شهرکرد.
- 5- Benjamin, F.Z., Matthew, R., and Francisco, O., 2010, Evaluation of the Global Land Data Assimilation System using global river discharge data and a source to sink routing scheme, Water Resources Research,46, W06507, doi:10.1029/2009WR007811.
- 6- Berg, A. A., Famiglietti,J. S., Rodell,M., Reichle, R. H., Jambor,U., Holl, S. L., and Houser,P. R., 2005, Development of a hydrometeorological forcing data set for global soil moisture estimation, International Journal of Climatology, Vol.25, pp.1697–1714.
- 7-Du, J.P., Sun,R., 2012, Estimation of evapotranspiration for ungauged areas using MODIS measurements and GLDAS data,Procedia Environmental Sciences, Vol. 8, pp. 1718 – 1727.
- 8- Fang, H., Beaudoin, H.K., Rodell, M., Teng, W.L., and Vollmer, B.E., 2009, Global Land Data Assimilation

فصلنامه علمی - پژوهشی اطلاعات جغرافیایی (جغرافیا)

معرفی و ارزیابی مدل جهانی همسان‌سازی ... / ۱۷

regions, Journal of Hydrology, Vol. 464, pp.388 – 400.

27- Xiao, R., He, X., Zhang, Y., Ferreira, V.G., and Chang, L., 2015, Monitoring Groundwater Variations from Satellite Gravimetry and Hydrological Models: A Comparison with in-situ Measurements in the Mid-Atlantic Region of the United, Remote Sensing, Vol. 7, pp.686-703; doi:10.3390/rs70100686.

28- Zawadzki, J., and Kdzior, M.A., 2014, Statistical analysis of soil moisture content changes in Central Europe using GLDAS database over three past decades, Central European Journal of Geosciences, Vol. 6, Issue 3, pp.344-353.

in ensemble discharge simulations, Hydrology and Earth System Sciences, doi:10.5194/hessd-12-9337.

18- Raziei, T., Pereira, L.S., 2013, Spatial variability analysis of reference evapotranspiration in Iran utilizing fine resolution gridded datasets, Agricultural Water Management, Vol. 126, pp.104–118.

19- Rodell, M., P. R. Houser, U. Jambor, J. Gottschalck, K. Mitchell, C.-J. Meng, K. Arsenault, B. Cosgrove, J. Radakovich, M. Bosilovich, J. K. Entin, J. P. Walker, D. Lohmann, and D. Toll, 2004. The Global Land Data Assimilation System, Bulletin of the American Meteorological Society, Vol. 85(3), pp. 381-394.

20- Rui, H., and Beaudoin, H., 2015. Global Land Data Assimilation System Version 2 (GLDAS-2) Products, Last revised, National Aeronautics and space administration.

21- Rui, H., Beaudoin, H., Mako, D.M., Rodell, M., Teng, W.L., and Vollmer, B., 2010, New and Improved GLDAS and NLDAS data sets and data services at HDIS/NASA, American Geophysical Union, Fall Meeting 2010.

22- Seyyedi, H., Beighley,E., McCollum, J., and E. Anagnostou., 2013, Hydrologic Evaluation of TRMM-3B42 and GLDAS-CLM Precipitation Products over a Mid-size Basin, 27th Conference on Hydrology.

23- Seyyedi,H., Anagnostou, E.N., Beighley,V., and McCollum, J., 2014, Satellite-driven downscaling of global reanalysis precipitation products for hydrological applications, Hydrology and Earth System Sciences, Vol. 18, pp. 5077–5091.

24- Spennemann, P.C., Rivera, J.A., Saulo, A.C., Penalba, O.C., 2015. A Comparison of GLDAS Soil Moisture Anomalies against Standardized Precipitation Index and Multisatellite Estimations over South America, Journal of Hydrometeorology, Vol. 16(1), pp.158-171.

25- Tarruella, R., and Jorge, j., 2003, comparison of three infrared satellite techniques to estimate accumulated rainfall over the iberian peninsula, International Journal of Climatology, Vol. 23, pp.1757–1769.

26- Wagner, P. D., Finer, P., Wilken, F., Kumar, SH., Schneider, K., 2012, Comparison and evaluation of spatial interpolation schemes for daily rainfall in data scarce

